

Variations temporelles des phonèmes en parole conversationnelle : propriétés phonétiques et facteurs lexicaux

Christine Meunier, Brigitte Bigi

Rezumat: Acest studiu își propune să clarifice anumite proprietăți fonetice și lexicale care determină puternice variații temporale în vorbirea spontană. Am extras dintr-un corpus de conversații în limba franceză trei serii de durate: SCURTĂ, STANDARD și LUNGĂ. Dacă lichidele și glisantele sunt masiv reprezentate de seria SCURTE, putem observa o distorsiune temporală accentuată a vocalelor care tind spre alungire. Pe de altă parte, fricativele și ocluzivele reprezintă suporturi temporale stabile. Unele cuvinte-funcție au tendința de a favoriza scurtarea în timp ce alungirea fonemelor se datorează, în mare parte, prezenței lor în itemi frecvenți și specifici limbii vorbite (mărci discursive, interjecții). Durata anumitor foneme (/l/, /ʀ/, /w/, /m/) este puternic condiționată de suporturile lor lexicale sau comunicaționale. Duratele fonemice sunt deci determinate, printre altele, de natura fonemelor și de proprietățile lexicului și de folosirea în conversație a acestuia.

Cuvinte cheie: durate fonetice, corpus, conversație, lexic, aliniere automată